

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETESI DÍJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Postatakarékpénztári csekkzámla : 52.666.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. CSICSELY MIHÁLY

FELELŐS KIADÓ:
MÜLLER KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG:
III. ker. Kossuth-tér 147. Telefon:
KIADÓHIVATAL:
I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Független Szlovákia

Történelmi napokat él ma az ifjú Szlovákia. Rövid pár hónap alatt rádöbbsent arra véglegesen, hogy pillanatig sem lehet együttműködni az a nációval, amely nem a benne lévő géniusz, hanem az erőszakkal érdekkörébe vont egyéb nemzetiségek anyagi és szellemi adottságaira igyekezett és törekszik még ma is kártyavárszerű országát felépíteni. A szudéták után most a szlovákok vannak soron. S felébredt a nemzeti öntudat ebben a csehek részéről különös előszereffel testvérnek nevezett fajtában is és megkezdődött, sőt a befejezéshez közelít az az élethalálharc, amelynek kimenetele nem lehet kétséges s amely egyrészt Szlovákia teljes függetlenségéhez, de Csehország végleges felbomlásához is vezet. S mindez a forradalmak hónapja, márciusban történik. A szlovák ifjuság is márciusi romantikával veti neki magát a prágai páncélos kísértetnek, mint a meztelenre vetkőztetett istenítéleti bajnok az állig vasbaöltözött lovaggal, hogy kiszabadítsa magát abból a börtönből, amelynek rácsait München sem tudta szétfeszíteni. Nem tagadjuk, szimpátiát érzünk és nagyrabecsülést szlovák testvéreink hősi erőfeszítéseiről. Szeretettel, melyet nem tudott előlani ezeréves együttélésünket megszakító semminemű elgondolás és tervezet. Ma külön testként élünk egymás mellett és átengedjük ez elégtételt, de szívből kívánjuk a túróci, árvai, trencsén, zólyomi hegyek közé szorult szlovákságnak, hogy legyenek ők a legyőzött a benesi szellem utolsó maradványának s teljes diadalt arassanak a múlt ősz nagy halottján, aki úgy látszik maga is hinni képes, hogy tetszhalott volt csupán, s tovább szeretné építeni azokat az igazságokat, amelyeket a doktrinér Wilson

igehirdetése ellenére olyan galád módon elalkudtak és elhazudtak a nyugati államok.

Csodálatos véletlen, hogy ugyanakkor, amikor a cseh hordák kényszer nyomán engedik át a nekünk megítélt falvakat, Pozsonyban márciusi szél seprti az utcákat s ifjú szlovákok vére mossa azokat tisztára és teszi megszenteltté minden szlovák számára. S amikor a magyar

kormányzat teljes szolidaritást vállal ez új titáni küzdelemmel, a tótok emez új szabadságharcával, akkor adja e nemzet tanújelét elsősorban a szabadság és testvéri együttérzésének azzal a néppel szemben, mellyel ezerszentesdön keresztül élt békés egyetértésben, bú, baj, öröm és bánatban. Hisszük és kívánjuk, hogy a szlovák függetlenségi gondolat arasson végső győzelmet az annyit megszegyenített, de még meg nem vert cseh hadsereg minden tankjával és ördögpkolával szemben is, s akkor

bizunk abban is, hogy a szlovák-magyar egymásra utaltság ezeréves gondolata is új korszakba érkezik el. Új korszakba, melyben nem egy prágai konkolyhintő, egy cseh intrikus sem, de annál több öntudatos szlovák hazafi, mely jobban meg fogja érteni milyen közös a mi sorsunk itt a Kárpátok medencéjében, mint ahogy azt Hodzsaák, Szlávikék, Dereék és az elmúlt rendszer többi, benesi járszagon gondolkozó szlovákjai hitték bukasukig.

Március tizenötödikének megünneplése Szarvason

Húsz hosszú esztendőnek minden keserősége edzette hitünket a magyar feltámadás eljövételére. Húsz hosszú esztendőn át imádkoztuk mi és a tiroli dolomitok poklában lelkileg megedzett immár nagyapák és unokáik a „Hiszek egy Istenben” magyar imádságot. Sokszor csüggedtünk, sokszor talán az elmúlás lázában fetrengtünk — a krízisen azonban mindig szerencsésen átestünk. Él még a magyarok Istene! Ha nem is tudtuk leimádkozni a turáni átkot, azért ott, az Úr zsámolya előtt még sem lettünk kegyvesztettek, megadatott annak a lehetősége hogy „a magyar nép ismét szép lesz, régi dicső nagy híréhez”.

A március 15-ének megünneplése a mai nagy márciusi napok jegyében folyt le és minden március 15-i szónok hangjában ott csengett a mai március feltámadásának öröm csillogása.

A Polgári Köiben a frontharcosok és a rokkantak ünnepeltek. A vacsora folyamán dr. Laczay Péter tb. főszolgabíró a Kormányzó urat köszöntötte; a márciusi napok eseményeiről megem-

lékeztek: vitéz Biki Nagy Imre, Kurilla Miklós, dr. vitéz Zerinváry Szilárd, dr. Tóth Pál és Tóth György. Az ünnepi vacsorán 160 személy vett részt.

Bezinaí Oivasókör
március 12-én este vacsorával egybekötve hódolt a márciusi eszméknek. A Kör ünnepi szónoka Pataki István volt. Izzó hazaszeretet és a jövő magyar élet problémái képezték az ifjú szónok beszédjét.

Itt lépett első ízben Tóth György a szociáldemokraták volt vezetője a pártból való kilépése óta a nyilvánosság elé. A március tizenötödikét méltató beszédjébe beleszötte a pártból való kilépésének indokait. Tóth György meggyőzően mutatott rá, hogy a mai eseményekkel telt magyar életben a magyar munkásságnak ott a helye, amellyel a hatalom mellett, amely a magyar életet akképpen kívánja átfórnálni, hogy ennek az életnek a magyar munkás is részese lehessen. Jóleső érzés volt tapasztalni, hogy a szarvasi magyar munkásság örömmel vállalja a magyar életnek a sorsközösséget és

letérni kész arról a nemzetközi utról, amelyen eddig haladt. Ünnepi beszédet mondott a kör megalapítója Lelkes Pál evangélikus tanító, majd dr. Csicsely Mihály lapunk felelős szerkesztője és Bágyoni János mondottak még gondolatokban gazdag beszédeket.

Orosházi-uti kör
március 13-án este hódolt a márciusi eszméknek. Az ünnepi szónok itt is Pataki István volt — lelkes beszéddel a történelem különböző határköveihez vezette közönségét, s ez a lelkes beszéd igazolása annak, hogy a környék lakossága oly könnyen szakít a múltban vallott politikai felfogásával. Tóth György volt a következő szónok, aki felhívta a kerület és környék lakosságának figyelmét az új márciusi eszmékre és arra, ha mi ebben a hazában élni akarunk, akkor a munkásságnak is vállalni kell azt a sorsközösséget, amelyet a mai idők e nemzetnek kiszabtak.

Beszédet mondott dr. Csicsely Mihály is. A nagy nemzetek országútján állunk — mondotta — ha azt akar-

jük, hogy idegenek félre ne taszítsanak bennünket ezen útról, akkor a munkásságnak is támogatni kell ezt a munkát, amely a szebb magyar jövőt biztosítja.

Bágyoni János beszédében a keresztyén magyarság egyesülését hirdette — különösen felhívta a munkástömegek figyelmét arra az átalakulásra, amely a magyarságnak a kereskedelem és iparban biztosít új lehetőségeket.

Vitézek ünnepe.

Március 14-én az Árpád-szállóban ünnepelték a vitézek március idusát.

Vitéz Tepliczky János, a vitézek hadnagya rövid visszaemlékezéssel emelte poharát Magyarország Kormányzójára, vitéz nagybányai Horthy Miklósa.

Az ünnepi beszédet Krón Ferenc ev. lelkész mondta.

A költői felépítésű beszéd mély hatást váltott ki a hallgatóságban. Ujkor hajnalán állunk... a márciusi levegő ma egy tisztulási folyamatot jelent... elég volt nekünk március idegen szelleme... jöjjön az új március.. a magyar föld magyar embernek adjon kenyeret. Egy nagy történelmi per előtt állunk, ezt pedig nekünk meg kell nyerni — mondta az ünnepi szónok

Az ev. tanítónőképző önképzőköre március 14-én délután 5 órától tartotta nívós ünnepélyét a gimnázium tornacsarnokában. A műsor kiemelkedő teljesítményei voltak az ifjúsági énekhar énekszámai, melyeket vitéz Szomjas Frigyes zenetanár tanított be és vezényelt. Nádor Klára és Pataki Évi hatásos szavallattal járultak hozzá az ünnepély sikeréhez. Honti Ida gondolatokban gazdag beszédét nagy tetszéssel fogadta a közönség, nemkülönben Paulik Jolán dolgozatát, melyet a legnagyobb érdeklődéssel és megilletődéssel fogadott. Tóth L., Zoltai K., Pukánszky I. és Szabolcs O. növendékek egyes zongorajátékát élvezettel hallgatta a nagy számban összegyűlt közönség.

A gazdasági tanintézet március 14-én tartotta ünnepélyét, melyen vitéz Budai Rezső és vitéz Szabó Béla hatásos szavallataikkal lekesítették társaikat. Batta Lajos IV. éves növendék lelkes hangú ünnepi beszéde mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre. Az ifjúsági énekhar Szederkényi Nándor vezényleteivel szép irredentá dalokat adott elő, majd az ifjúsági szalón-

zenekar eljátszotta a közismerten szép „Szép vagy gyönyörű vagy Magyarország“ kezdetű dalt. A tartalmas ünnepély a Himnusz hangjaival ért véget.

Az ev elemi iskolák tanulósa folyó hó 14-én délután tartotta gazdag műsorú hazafias ünnepélyét az egyházi diszteremben. A hosszú műsor minden számát helyszüke miatt nem méltathatjuk. Általában a leggonoszabb begyakorlás jellemzi az egész műsort. A bevezetőt dr. vitéz Zerinváry Szilárd írta, Igen szépen szerepeltek Rohoska Jenő és Lajos, Borgulya Endre, Szakács György, Zima Pál tanítók tanuló, egynemelyik tanuló határozott tehetséget árult el rátermettségével. A közönségnek a sok-sok szép szám közül különösen tetszett Rohoska Jenő növendékeinek táncszáma, Zima Pál és Szakács György növendékeinek szavallókórusa és Borgulya Endre tanulóinak nagyhatású egyfelvonásos kis színműve.

Az énekek pontos betanítása, a szerepek begyakorlása a tantestület hazafias irányu működésének élénk bizonyítéka és minden elismerést megérdemel.

Társadalmi egyesületek ünnepélye

Március 15-én délelőtt 11 órakor a piactéren az összes társadalmi egyesületek bevonásával hatalmas tömeg jelenlétében hódolt Szarvas hazafias lakossága a márciusi eszméknek.

Az ünnepi beszédet Korim Kálmán mondta a mai márciusi eszméknek megfelelően.

A múltban forradalmat jelentett a magyar márciusi eszmék hirdetése, ma megérett az idő, hogy hozzányuljanak a népi problémákhoz, mert csak így remélhetjük az új Magyarország

felépítését — mondta a szónok.

Az ünnepély fényét emelte az Iparos Dalárda és a Tanítónőképző énekharának közreműködése, valamint Batta Lajos és G. Szabó Miklós szavallata.

Az állami elemi iskola növendékei is kivették részüket az ünnepelésben, 15-én délután fél 4-kor rendezték kedves ünnepélyüket a nagy számban összegyűlt érdeklődők előtt. A gazdag műsor minden egyes száma igen kedves és szép volt, ami a lelkes tantestület nemes munkáját igazolja.

A gimn. önképzőköre

15-én tartotta nagy érdeklődés mellett ünnepélyét az intézet tornacsarnokában Bevezetésül az ifjúsági énekhar a Himnusz énekelte el Szederkényi Nándor zenetanár vezetésével. Takács András lendületes szavallata nagy hatást váltott ki a lelkes közönségből. Kello M. zongorajátéka figyelemre méltó teljesítmény volt, mert bizony komoly zenészek között is nem oly sokan mernek ex memoriam valamit előadni. Komár P. ügyes beszéde egyik sikerült pontja volt a műsornak. Az ifjúsági zenekar Brahms két közismert táncát adta elő pontos összetanulással Szederkényi Nándor vezénylete alatt. G. Szabó Miklós szavallata szintén dicséretet érdemel. Reményi G. és Zelenka L. kettős hegedűjátéka magasan kimagasló teljesítmény volt. Játékukat Polónyi Gyöngyi kísérte ügyesen, alkalmazkodva. A „Diák-hősök“ színmű előadása ma különösen aktuális volt, a szerepüket igaz átérzéssel játszó szereplőket a közönség zajosan ünnepelte s azok minden elismerést megérdemelnek Befejezésül az ének-

kar előadta Liszt: Ünnepi dalát és a Szózatot.

A szarvasi községi iparostanonciskola március 14-én délután 4 órai kezdettel tartotta ünnepélyét nagyszámú érdeklődő jelenlétében. Az ünnepi beszédet Krón Ferenc ev. hitoktató lelkész mondta. Az ünnepély műsorát a növendékek szavallatai egészítették ki, s az a Szózat eléneklésével ért véget.

A róm. kat elemi iskolák növendékei március 15-én délelőtt 10 órakor rendezték meg ünnepélyüket a róm. kat. iskola emeleti nagytermében s a növendékek szép énekszámai és szavallatai töltötték ki a műsort, melyet az érdeklődők és szülők nagy száma érdeklődéssel és tetszéssel hallgatott végig.

A szarvasi Iparoskör március 15-én délután 4 órai kezdettel tartotta ünnepélyét a kör helyiségében. A Szarvasi Dalkar megnyitó énekszámát a mai március című előadásában méltatta ifj. Forster Gusztáv, Janecskó Marika hazafias dalokat énekelt. Az ünnepi beszédet Frankó Mihály ig. tanító mondta, nagy hatást keltve. Gyökössy: Elszakított folyók éneke című költeményét Pintér Judit szavallta. A széphanu Oncsik György hazafias dalokat adott elő. Az ünnepség a Szarvasi Dalkar kitűnően előadott énekhar számával ért véget.

A szarvasi Munkásotthon is kegyelettel megünnepelte március 15-ét s az Otthont zsúfolásig megtöltött közönség előtt Janecskó Pál mondott megnyitót. Csicsely Pál tartott nagyhatású ünnepi beszédet, Csonki János hatásosan szavallta el Petőfi: Egy gondolat bánt engemet című költeményét. Az ünnepély a Világosság Dalkar szép énekszámával ért véget.

Szarvasi Iparoskör március hó 15-én este saját otthonában hódolt Március Idusának. Az összegyűlt nagy közönség ünnepi szónoka dr. Ugrin László járási főszolgabíró volt. Az ünnepi szónok gyönyörű beszéddel ecsetelte a márciusi napok értékét, drámai hatáskeltéssel hívta fel a magyarság figyelmét arra, hogy veszen véget a széthúzásnak; küszöböljön ki minden ellentétet, mert olyan sorsdöntő idöket él ez a nemzet, hogy a további fennmaradása attól függ, meg tudunk e egymással egyezni,

Olcsó kerékpárok!

Gyermekkocsik, mechanikai javítások, villanszerelés — a legújabb típusú rádiók: Sztrehovszky Márton

villamossági és mechanikai szaküzletében.

Szarvas.

Piac-tér.

tudunk e egymásnak kezét nyújtani. A szent cél, amelynek érdekében félre kell tennünk a széthúzást, a Nagymagyarország határainak visszaszerzése. Sokáig emlékezetében fog maradni a jelenlévőknek az elmondott hazafias beszéd s kár, hogy ezt azok nem hallhatták, akiknek a szívében él a turáni átok, mert biztos, hogy ennek a felhívásnak a hatása alatt mindenkinek a lelkében feloldódott a keserűség.

Dauda Mihály a kör elnöke a Kormányzó Ur egészségére üritette poharát. Beszédet mondtak még ezen az estélyen Bágyoni János, dr. Csicsely Mihály, dr. Tóth Pál orsz. gyűl. képviselő, Tóth György, dr. vitéz Zerinváry Szilárd, Bencsik Alajos és vitéz Tepliczky János.

A szarvasi Iparosifjak Önképzőköre

március 15-én este 8 órai kezdettel tartotta meg ünnepélyét az Ipartestület áru-csarnokában, melynek műsora a következő volt: 1. Hiszekegy. 2. Vályi-Nagy Géza: Sem egy halmot, sem egy völgyet című költeményét Springely János szavalta. 3. Hazafias dalokat énekelt Marsal László. 4. Ünnepi beszédet mondott Korim Kálmán gimn. vallásnár. 5. Szombath E.: A csonka honvéd című 3 felvonásos színjátéka került színre. 6. Bohus János hazafias dalokat adott elő tárogatón. 7. Novodomszky Pál népdalokat adott elő. 8. Himnusz, közének. Az ünnepélyt szépszámú közönség hallgatta végig, s az egyes előadott műsorszámokat zajos tetszésnyilvánításokkal jutalmazta.

A Levente Otthonban nagyszámban megjelentek előtt dr. vitéz Zerinváry Szilárd kir. járásbíró mondtott izzó hazafiasságtól áthatott magasszárnyalású ünnepi beszédet. Dr. Podani Pál szép beszédben ismertette a nap jelentőségét. Az egybegyűltek lelkes hangulatban maradtak együtt a késő éjjeli órákig, mely idő alatt a Levente Zenekar adott elő szép betanulásban magyar indulókat.

A Kisgazdakör saját helyiségeiben rendezte meg ünnepi vacsoráját, melyen mintegy kétszázan vettek részt. Vacsora előtt ifjú vitéz Laborcói György szavalt el egy alkalmi költeményt nagy hatással. Az ünnepi beszédet a kör el-

nöke, vitéz Tepliczky János mondtotta. Beszédével mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre. Dr. Král Pál ügyvéd március 15-ét ismertető beszédét is nagy tetszéssel hallgatta az ünneplő közönség.

A Szarvasi Nyugdíjasok Egyesülete saját helyiségeiben rendezte

ünnepi vacsoráját március 15-én este 8 órai kezdettel melyen a tagok és az egyesület barátai nagy számban áldoztak március 15-ike emlékének. Az ünnepi beszédet Köhalmi Frigyes mondtotta, s a vacsora befejezte után a jelenlévők lelkes hangulatban maradtak együtt a késő éjjeli órákig.

Képviselőtestületi közgyűlés

Szarvas nagyközség képviselőtestülete március hó 11-én délelőtt 9 órától közgyűlést tartott. A közgyűlést Dauda Mihály községi bíró nyitotta meg s a MagyarHiszekegy elmondására felkérte dr. Medvegy György, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Szrnka György és Pataki János képviselőtestületi tagokat. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvét vitéz Biki Nagy Imre főjegyző olvasta fel s a közgyűlés a felolvasott jegyzőkönyvet tudomásul

vette. Élénk eszmecsere fejlődött ki a tárgysorozat ötödik pontjánál, vagyis a törvényhatósági kisgyűlés azon határozata körül, amellyel a vármegye az ősz folyamán megszervezett külterületi 17 gazdasági irányú továbbképző népiskola költségvetését nem hagyta jóvá s utasította a községet, hogy a 17 iskolát ossza be 9 körzetre. A tanács javaslata a közgyűlésnek, hogy a kisgyűlés határozatát utalja át a községi iskolaszék-

hez újabb határozathozatal végett, vagyis, hogy az iskolaszék a 17 gazdasági irányú továbbképző népiskolából csináljon 9 gazdasági irányú továbbképző iskolát. A képviselőtestület Pataki János és Tóth György felszólalása után a külterületi gazdasági irányú továbbképző népiskolák ügyét a községi iskolaszékhez utasította s elvetette 12 szavazattal 1 ellenében Pataki János indítványát, amelynek az volt a célja, hogy a képviselőtestület a kisgyűlés határozatát tudomásul ne vegye.

Ezután a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette és jóváhagyta a községi iskolák, óvodák és az ipariskola 1938. évről összeállított zárszámadásait. A zárszámadások kapcsán dr. Medvegy György a számvizsgáló bizottság nevében a községi előjárásnak a lelkiismeretes, pontos és körültekintő gazdálkodásért köszönetét és elismerését fejezte ki a közgyűlés általános helyeslése mellett. Vitéz Tepliczky János szintén örömet és elismerését tolmácsolta a községi előjárásnak a helyes gazdálkodásért. Beszéde során három dologra hívta fel az előjáróság figyelmét: 1. keressen az előjáróság alkalmat és módot arra, hogy a község tetemes váltóadósságát változtassa át hosszúlejáratú kölcsönre; 2. a községi gőzfürdőt és a körösparti strandot hirdettesse a fővárosi lapokban s más egyebütt, hogy közismertté legyenek s ennek révén egy kis idegen forgalom legyen Szarvason, 3. a most épülő duzzasztó mellett létesítsen a község kikötőt.

Vitéz Tepliczky János felszólalását a közgyűlés általánoshelyesléssel fogadta. Több kisebb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselőikara mély megilletődéssel és részvétellel jelenti, hogy az intézet több évtizeden át volt igazgatósági tagja

Goldberger Ignác úr

1939. március 13-án váratlanul elhunyt.

A megboldogult hosszú működése alatt minden odaadásával és tudásával szolgálta az intézet érdekeit és soha el nem múló érdemeket szerzett annak felvirágoztatásában.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Egészséges fa egészséges gyümölcsöt terem!

Legjobb védekezés a gyümölcsfák téli permetezésére

Shell DORMANT WASH

téli ásványolaj permetezőszer

a legjobb, legeredményesebb, legmegbízhatóbb.

Tiszta ásványolajból készült. Ölöhatását az ásványolaj adja. Használatban a legtakarékosabb, legtisztább, legkényelmesebb. Nem piszkít, nem mar, a permetezőgépet nem rontja.

Gyártja a Shell Kőolaj r. t.

Árusítja a szarvasi lerakat:

BUK ADOLF FIAI Szarvas, Piactér.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Permetezőgépek igen nagy választékban.

— Vasárnap csak inspekción gyógytári szolgálat lesz. Miniszteri rendelet értelmében a teljes vasárnapi munkaszünet a gyógytárakra is kötelező. Ezért a helybeli gyógyszerárak egész vasárnap zárva lesznek, gyógyszer ki nem adhatnak, mert erre csak a soros ügyeletes gyógyszerár jogosult, mely vasárnapként egész nap nyitva lesz.

Gumibélyegzők

megrendelhetők

Müller könyv- és papírkereskedőnél

HIREK

Istentiszteletek.

A szarvasi ág. hitv. ev. ótemplomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, d. u. 5 órakor magyar, az újtemplomban 9 órakor magyar istentisztelet tartatik.

Istentiszteletek sorrendje a kat. templomban Vasárnap 8 ó. csendes mise, 9 ó. diákmise, 10 ó. szentbeszéd, nagymise. D. u. 4 ó. keresztuti ájtosság. 5 ó. böjti est a Szent István otthonban.

Szarvason református istentiszteletet tartanak vasárnap d. e. 10 órától az Árvaház disztermében. Kondoroson minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor van istentisztelet a községi iskolában.

— Kinevezések. Dr. vt. Ricsóy-Uhlarik Béla Békés vármegye főispánja dr. Márky-Zay Lajos tb. aljegyző, tb. szolgabíró díjas közleg. gyakornokká, dr. Szelényi Tibort pedig díjtalan közleg. gyakornokká kinevezte.

— „Szobrot Ady Endrének”. Ezzel a jelszóval hatalmas mozgalom indult meg a Turul bajtárssegysület kebelében, mely első demonstratív ünnepségét április hó 15-én rendezte meg a budapesti Vigadóban a magyar irodalmi, kulturális, zenei élet kiválóságainak részvétele és közreműködésével. Ez az új mozgalom nemcsak egy szobornak és Ady Endrének, de az örökéletű öncélú magyar fajnak, elsősorban pedig az ifjú magyarságnak az elismerését szolgálja. Minden magyar embernek kötelessége részt kérni és részt venni e mozgalomban.

— Közgyűlés. A szarvasi szövetkezeti malom vasárnap március 12-én tartott évi rendes közgyűlését. A közgyűlés elfogadta a zárószámadásokat és megválasztotta az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjait. Rendes igazgatósági tagok lettek: Meis Pál, Krivjanszki Mihály, Gerhát Mihály, Kondacs Pál, Cinkoczký Márton, Poljuka János, Simkovicz György, Raffal János, Osztróluczký György, Kohút Mihály, Kiss Pál Komár György, póttagok: Huszárik Pál, Kita Andras, Hajduch György. Felügyelőbizottság: Regős Béla, Povázsay György, Cszanak János, Uhljar István és Litauszky György. A szövetkezeti malom osztaléka 2 pengő.

— Vérmérgezés. Skorka András csabacsúdi 19 éves gazdasági cseléd a múlt hét csütörtökjén egy dróttal megsértette a kezét. A szúrt seb a következő napokban erősen megdagadt. Orvosi tanácsra beszállították a gyulai kórházba, ahol azonnal megoperálták. Állapota meglehetősen súlyos.

— Közgyűlés. A Szarvasi Iparosifjak Onképzőköre folyó évi március 19-én délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését a kör helyiségében, melyre a kör tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.

Márciusi ünnepségek Szentendrácson

Békésszentandrás szinmagyar lakossága ezidén is hagyományos külsőségek között ünnepelte meg március idusát. Egész napon át folytak az ünnepségek, melyeket kora reggel mindkét templomban ünnepi istentisztelet előzött meg. A házak fellobogózva a szívek pedig ünnepi áhitattal hódoltak a márciusi ifjak szellemének. A társadalom együttes ünnepélye d. u. 2 órai kezdettel zajlott le a hősi szobor előtt. Az ünnepség a magyar hiszekeggel indult, majd a leventék pompás szavallataival s egy igen sikerült

kürtszóval egészült ki. Az ünnepi beszédet Bajkay Lajos szociális titkár, az országoshírű költő és író, lapunk kitűnő munkatársa mondta, s mély gondolatok, pompás képekben gazdag szónoklata, nagyszerű előadókészsége méginkább kimélyítette a szentandrásiak ezen bensőségekben magasztos ünnepét. Az ünnepség lezajlása után az egyes társadalmi alakulatok körök, leventék diszponulást rendeztek a hősiszobor előtt az ügyesen közreműködő tűzoltózenekar indulói mellett.

— Kedvezményes vasúti jegyek a mezőgazdasági kiállítás és vásárra. Az országos mezőgazdasági kiállításra és tenyészállatvásárra, mint ismeretes a Máv 50 százalékos vasúti kedvezményt nyújt a vásár látogatóinak. Ezuton is értesítjük a vásárra felutazni szándékozókat, hogy ilyen jegyek váltására jogosító igazolványok lapunk kiadóhivatalánál szerezhetők be, egész napon át.

— Legkisebb munkabérek megállapítása. Az iparügyi miniszter által kinevezett országos bizottságok megállapították az építő, papíros, a bőr, sörte, szőr, és toll iparban (bőrdiszműkészítő, bőrsajtoló, bőrdődös, aktatáska, levéltárcakészítő, lószerszámkészítő, korbácsgyári és lábszijkészítő iparágakban) alkalmazottak legkisebb munkabéreit. A hozott határozatok az iparügyi miniszterium hivatalos közleményének, a Közgazdasági Értesítőnek 1939. március 5-i 9. számában jelentek meg és határozatokban felvett rendelkezések szerint a határozatok ellen a közzététel napjától számított nyolc napon belül, va-

gyis 1939. március 13. napjáig lehet az iparügyi miniszterhez intézett felszólalással élni.

— Mivel permetezzük a gyümölcsfákat? Miképpen metszük a fát, szőlőt, hogyan természeteljük az amerikai mogorót, miképpen gátolhatjuk meg a fák levelsárgaságát, mit tegyünk a gyümölcsösben, virágoskertben és a baromfiaknál... erről ír a Magyar Gyümölcs legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozással, egy alkalommal ingyen mutatószámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV. Gerlóczy ucca 11.

— Országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár. Az Országos Mezőgazdasági Egyesület az idei országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásárt március 22—27. napjai között rendezte Budapesten. A kiállítás látogatói részére a kereskedelemügyi miniszter 50 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett. A féláru igazolványok 1:30 P beküldése ellenében az illetékes mezőgazdasági, valamint kereskedelmi és iparkamaráknál megkaphatók.

Allamilag ólomzárolt
fehérbárcás

Lucerna vetőmag
garantáltan arankamentes, olcsó
áron, azonnali szállításra
előjegyezhető

a Szarvasi Takarékpénztárnál,
mint a Futura főbizományosságánál.

A vevők kívánságára a vetőmag vételárának
kifizetésére 3—6 havi zöldhitelt folyósítunk.

Zöldmező

Kedves Szerkesztő Barátom!

Örömmel vettem felszólításod, hogy szívesen adsz helyet lapod hasábjain a mezőgazdaságot érintő kérdéseknek és panaszoknak, azzal a megszorítással, hogy ne legyünk hosszúak és ne siránkozunk sokat.

Igéretem, hogy mondanivalóinkat nem rőfre, de sulyra fogjuk mérni, de ami a sirást illeti, hát ebből nem igen engedhetek, mert ha nem is fogok panaszkodni arról, hogy „igaz ugyan, hogy a múlt évben jól fizetett a kalászos, várakozáson felül hozott a kukorica is, de a mák, a mák Barátom, abba bizony belemászott a féreg”, de hogy van sirni valónk, azt kedves Szerkesztő Uram, ki itt élz közöttünk kisgazdák között. Te sem tagadhatod. Az első beszámolómm annak a szép és lélekemelő ünnepségnek szólnom, melynek tanúi március 15-én voltunk a község háza nagy tanácstermében, ahol szeretett főszolgabíránk szívből jövő és szívhöz szóló szavak kíséretében adta át Kmotrica János 69 éves munkástársunknak, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarának — több mint 50 évet Czinkoczkai János és Mihály gazdálkodó családjánál eltöltött munkás életét megjutalmazó oklevelét és 50 P pénzjutalmát.

Mit mondjak Szerkesztő Barátom! Gyönyörű beszéd volt. Ünnepeletük hatása alatt a becsületes munkában eltöltött életet, ünnepeletük a munka szeretetét, mert aki egy gazdánál éli le nehéz testi munkában életét, az csak munkaszeretét és gazdát megbecsülő ember lehet, de ünnepeletük a beszéd hatása alatt a munkát és annak munkáját megbecsülni és értékelni tudó gazdát is, és csak azt kívánom, hogy sok Kmotricza Jánosokat adjon a jó Isten a gazdáknak, de sok munkását megbecsülő Czinkoczkai Jánosokat és Mihályokat is adjon a munkásnak. S akkor hiszem, hogy sem a bérek, sem a gazdák, de munkások miatt sem félkőzik disszonancia abba a szívelyes viszonyba, mely a munkás és munkaadó között az utóbbi időben oly örvendetesen fejlődni kezd melyet azonban bizonyos suttogó-jánosok máris meg akartak rontani panaszaiikkal.

Most pedig kedves szerkesztőm nem akarom e szép ünnepi hangulatot zavarni, majd legközelebb jövök. Addig is „Zöld mezőt adjon Isten” köszöntéssel bucsuzom, a legközelebbi viszontlátásig

K.

Zöld hitel folyósítását a Szarvasi Takarékpénztár, mint a Futura főbizományosa megkezdte.

Tájékoztató a munkaadóknak

Ha a munkaadó a biztosításra kötelezettnek javadalmazását a valóságnál kisebb összegben jelenti be, vagy ha a javadalmazás összegében beállott emelkedés bejelentését elmulasztja, a bejelentett és a tényleges javadalmazásnak megfelelő járulékok különbözetét 10 százalékkal, ha pedig a beállott emelkedés bejelentését el késetten teljesíti, a járulékkülönbözetet 5 százalékkal magasabb összegben, de a megfelelő késedelmi pótlék felszámításának mellőzésével megfizetni köteles. A munkaadó az eljárási költséget, valamint a segélyezési költségek különbözetét ez intézetnek ugyancsak megtéríteni köteles. A munkaadó a járulékkülönbözetet, valamint a járuléktöbbletet levonás joga nélkül egészzen maga viseli.

Ha a munkaadó a biztosításra kötelezettnek javadalmazását a valóságnál nagyobb összegben jelenti be, vagy ha a javadalmazás összegében beállott csökkenés bejelentését el késetten teljesíti vagy elmulasztja, az intézet a járulékot a valóságos javadalmazás bejelentéséig a bejelentett magasabb javadalmazás alapján szedi, a munkaadó azonban csak a valóságos javadalmazás alapján számított járulék felét vonhatja le a biztosított javadalmazásából; emellett a munkaadó megtéríteni köteles minden kárt, amely az intézetet a helytelen vagy elkésett, illetőleg az elmulasztott bejelentés folytán érte, különösen azzal, hogy a biztosítottat a magasabb javadalmazás alapján segélyezte; köteles végül a munkaadó az eljárási költséget ebben az esetben is megtéríteni.

Ha valaki oly egyént jelent be, akit nem foglalkoztat, vagy ha a munka-

adó azt a munkavállalóját, aki nem esik betegségi biztosítási kötelezettség alá, a valóságnak meg nem felelő adatok feltüntetésével biztosításra kötelezettként bejelenti, a bejelentés alapján a járulékot teljes összegben és anélkül, hogy az összeg felét lovonhatná, megfizetni

tartozik mindaddig, amíg a bejelentés jogtalanságát az intézet meg nem állapítja. Ezenfelül ebben az esetben is fennáll a jogtalanul igénybevett segélyezés költségének és az eljárási költségnek megtérítésére vonatkozólag a munkaadót terhelő kötelezettség.

A vasárnapi záróra

A közönség egy része nem akarja tudomásul venni a vasárnapi zárórát

Tudvalévő, hogy az illetékes minisztérium rendelete értelmében vasárnapi napon az üzletek egész napon át zárva tartandók.

A szarvasi kereskedők tudomásul vették a döntést és üzleteiket vasárnap ki sem nyitották, átérezve, hogy utóvégre ők is emberek, nekik is szabad egy napot pihenniük a hatnapi kemény munka után.

A közönség köréből azonban még mindig nem akarnak tudomást venni az új rendeletről és vasárnapi is vásárolni akarnának. Egyesek képesek bemenni a kereskedő magánlakásába is, úgy akarják beszerezni azt, amit előző napokon is megvehettek volna.

Amíg azonban a közönség eme töredéke semmit sem veszít és semmit sem reszkiroz, addig a kereskedők igen nehéz és veszélyes helyzetbe sodródtak. Ha ugyanis a kereskedő ilyen esetben nem adja ki az árut, a méltatlankodó

vevő egy másik kereskedőhöz megy, aki talán eleget tesz kívánságának. Így az előző kereskedő törvénytisztelete folytán elveszíti vevőit, a titokban kiszolgáló meg vevőket szerez. Ez pedig mégsem helyes, hogy az rövidüljön meg, aki törvényesen vezet üzletet.

Ha pedig a kereskedő kiszolgál egy vasárnapi vevőt, könnyen büntetést kap, (ami elviszi a vasárnapi hasznot) amit nem a vevőnek, hanem neki kell megfizetnie.

Ilyen állapotok mellett, amint látható, csakis a kereskedő veszíthet, az erőszakoskodó vevőt nem fogja a büntetés, az ott-hagyhatja régi megszokott üzletét. Véleményünk szerint a büntető szankciókat az ilyen erőszakos vevőkre is ki kellene terjeszteni, mert csak így lehet biztosítani a törvény hatékonyságát: védelmét a törvénytisztelőkkel szemben és

megtorló intézkedéseit a törvényt kijátszó kereskedők és az erőszakoskodó vevők ellen.

— Minden héten háromfelvonásos szindarabot közöl a „SZINHÁZ”. A népszerű színházi revűjúság a „Szinház” (Film Színház, Irodalom) e heti száma ismét nagy meglepetéssel kedveskedik olvasóinak. A „Szinház” e héttől kezdve a teljes irodalmi regényen és gyermeklapon kívül háromfelvonásos szindarabot is ad mellékletül. A „Szinház” első darabmelléklete a „Ludas Matyi”, a Nemzeti Színház nagy sikere. A tartalmas és gyönyörű kiállítású, 152 oldalas hetilap új számának főbb szenzációi: Babay József: „Lear király és a spiccer”, Dallos Sándor: „Álom”, Váro Andor: „Pygmalion”, Pythia szivrádió, versolympiász, a „Suez” című külön moziregény, 1000 pengős szindarabpályázat, s az asszonyok kedvenc rovata: a „Női szakasz” és az új társaság melléklet: „Ótóra tea”. „A jószághoz nem kell hozomány” című pályázat keretében 1215 díjat oszt ki a „Szinház”, amelynek ára minden melléklettel együtt csak 40 fillér. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest VIII. Szentkirályi u. 4. Előfizetés: negyedévre P 4:50 félfévre P 9.

— Hogyan permetezzünk a gyümölcsösben, ha eredményt akarunk elérni? Erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a gyümölcsfák és szőlő metszéséről, a tavaszi gyümölcsfaültetésről, a zöldség palántálásáról, az almafa-lisztharmat elleni védekezésről, a gyümölcsfák trágyázásáról, a szőlő oltásáról, a permetezőszereknek a madarakra való hatásáról, a hernyófogókötelek alkalmazásáról, a dinnye termesztéséről stb. A dúsan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey-u. 4.) egy alkalommal díjtalanul küld e lapra való hivatkozással mutatványszámot.

Zöld hitel folyósítását a Szarvasi Takarékpénztár, mint a Futura főbizománya megkezdte.

CIPŐ elegáns, jó és olcsó

HANÓNÁL

(Hitelbank épületében)

Kész cipők nagy választékban

8

Az Orsz. Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásárra szóló

féláru utazási igazolványok

a **Szarvas és Vidéke**

kiadóhivatalában (Müller könyv- és papírkereskedés.) kaphatók

Egy igazolvány ára 1:30 P. Az igazolványok Budapestre utazásra márc. 16—27-ig, a visszautazásra pedig márc. 22-én d. u. 4 órától ápr. 2-án 24 óráig érvényesek.

Temetések rendezését, exhumálást, halotyszállítást zárt

autóval vidékről

a leggyorsabban és olcsón vállal

Szathmáry László

temetkezési vállalkozó — Szarvas, Kossuth-tér.

Báró Vay László lett a Mép elnöke

Báró Vay László a Magyar Élet Pártja országos elnöke pénteken délelőtt atvette hivatalának vezetését. Az új elnököt a Nemzeti Egység Pártja vezetősege fogadta, s a tisztviselői kar szeretettel köszöntötte hivatalbalépése alkalmával. Báró Vay az üdvözléseket meleg szavakkal köszönte meg s rámutatott azokra a nagy feladatokra, melyek a párt adminisztratív munkásságára várnak. Az üdvözlés után az új országos elnök a vármegyei szervezőtitkárokat fogadta.

Vasárnap lesz az Iparoskör közgyűlése

A szarvasi Iparoskör folyó évi rendes közgyűlését március hó 19-én, vasárnap délután 2 órai kezdettel tartja meg. A közgyűlés tárgysorozatán a szokásos számadás és mérlegbemutatás, valamint a folyó évi költségeloirányzat számvizsgálóbizottsági és választmányi tagok választása is szerepel. Határozatképesség esetén a közgyűlés minden ismételt felhívás nélkül március 26-án délután 2 órai kezdettel lesz megtartva.

— Március 15. Kondoros hazafias közönsége méltóképen ünnepelte meg március 15-ét. Mindkét templomban ünnepi istentisztelet volt, melyen az előjáróság, egyesületek, nagyszámú közönség, az iskolások nagy serege tanítók vezetésével, cserkészek és leventék oktatóikkal részt vettek. Az istentisztelet végeztével a Hősök szobrához vonultak, hol szebbnél-szebb hazafias szavak voltak. Az ünnepi beszédet Pribelszky Mihály ev. segédlelkész tartotta, melyet a nagy-számban összegyűlt közönség nagy figyelemmel hallgatott. A Himnusz eléneklése után a lélekemelő ünnepély véget ért. Este közzvacsora keretében minden testület a régi szokáshoz híven ünnepelte a nap jelentőségét, hol hazafias beszédek hangzottak el.

— Képviselőtestületi tagok választása. A kondorosi ev. egyház az új zsinati törvények szerint március 27-én 100 képviselő tagot és 40 póttagot választ.

— Hangya szövetkezeti közgyűlés. A kondorosi Hangya fogasztási és értékesítő szövetkezet folyó hó 26-án rendes évi közgyűlést tart saját székházában délelőtt 11 órakor.

Szarvas község előjáróságától.

Hirdetmény.

Szarvas község előjárósága a község tulajdonát képező mangoluzi strandfürdő telepen létesített vendéglőt bérbeadás útján óhajtja hasznosítani.

A bérlemény tárgyát 100 négyzetméter tetőterasz, 50 négyzetméter alsóterasz, 1 nagy belsőszoba, 1 falálóhelyiség, 1 kis külön szoba, a szuterénbe egy konyha, 2 kézi raktár, egy 80 kocsi befogadóképességű gégerem, továbbá 250 négyszögöl kerthehelyiség képezi.

A bérlet tartama 3 év.

Felhívja az előjáróság mindazokat, kik a szóbanlévő vendéglőt és tartozékait bérbevenni óhajtának, hogy idevonatkozó zárt írásbeli ajánlatukat folyó évi március 22-én délelőtt 10 óráig a községi iktatóhivatalba annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkező ajánlatok figyelembe véve nem lesznek.

A bérleti feltételek díjmentesen községi számvevőnél szerezhetőek be.

Az előjáróság az ajánlatok feltéti feltétlen szabad döntési jogot fenntartja magának.

Szarvas, 1939. március 6.

Előjáróság.

Békés vármegye.

Szarvas nagyközség előjárósága.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Szarvas nagyközség előjárósága a községnél az 1939. április 1.—1940. március 31-ig terjedő évben felmerülő kovács, bogár, szijgyártó, lakatos munkákra, továbbá a mentelepi katonák élelmezésére, a mentelepi katonák kenyérszállításának biztosítására, a könyvköi munkákra, a nyomdai munkákra, papír és írószerek szállítására versenyárgyalást hirdet.

Felhívja az előjáróság mindazokat, akik a fenti munkákat, illetve szállításokat elnyerni óhajtják, hogy zárt írásbeli ajánlatukat folyó évi március hó 28-án d. e. 10 óráig a községi iktatóhivatalban nyújtsák be.

Később érkező, vagy szabálytalan ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlati lapok a számvevői irodában díjtalanul kaphatók.

Bővebb felvilágosítást a számvevő nyújt.

Ajánlattevők ajánlataikkal folyó évi április 15-ig állanak kötelezettségben.

Az előjáróság az ajánlatok feltéti szabad döntési jogát fenntartja.

Szarvas, 1939 évi március 13.

Előjáróság.

MOZI

Március 19-én szombaton és 20-án vasárnap

Nyugat leánya

Március 22-én szerdán

Az első ballépés

Minden előadás alkalmával nagy kiegészítő és kísérő műsor.

Pályázati hirdetmény

A Szarvasi járási Ipartestület változás folytán megüresedő szolgai állásra pályázatot hirdet.

A szolgai állással kapcsolatos teendők:

1. A hivatalos napokon és órák alatt a testületben való tartózkodás.

2. A kapott intézkedések és utasítások pontos betartása és lelkiismeretes teljesítése.

3. Az iroda és mellékhelyiségek tisztán-rendben tartása.

4. Az ipari árucarnok feletti felügyelet gyakorlása.

5. Tagdíjak időközi beszédése és elszámolása, valamint meghívók és posta kézbesítése.

Javadalmazás

A szolga évi fizetése (lakás, fűtés világítás nélkül) 480 P. és az általa beszédett tagdíjak után 5 százalék jutalék, mely cca 150—200 P.

A pályázati kérvényhez csatolandó

1. Egészségi állapotát igazoló hatósági orvosi bizonyítvány.

2. Erkölcsei bizonyítvány, mely szegénységi alapon díjtalanul szerezhető be.

3. Családi állapotának igazolása.

Pályázhatnak önálló családok iparosok és ipari alkalmazottak. A pályázatok zárt borítékban a járási Ipartestület elnökségéhez nyújtandók be.

A pályázat benyújtásának határideje f. évi március hó 30-ának délután 6 órája.

Később érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Az ipartestület előjárósága a szabad választás jogát magának fenntartja.

Szarvas, 1939. március hó 15-én.

ELNÖKSÉG.

Helybeli gabonaárak

Búza 19.70 — 19.80

Tengeri (morzsolt) 13.50 — 13.60

Árpa 14.50 — 14.70

Zab 17.50 — —

Lucerna 150.— — 180.—

Tökmag 20.— — —

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 3 fillér, vastagabb betűvel szedve 6 fillér. Legkisebb hirdetés díja 30 fillér.

Ügyes fiút mindenek felvesz 18—20 évest a Frecska mozgó. 52

Gazdasagomba kovácsot keresek Farkas Mihály II. ker. 389. 42

Eladó forgalmas helyen, kővesút mellett egy jókarban lévő ház. Érdeklődni lehet dr. Tokay László ügyvédnél. 35

Az I. ker. 75 és a II. ker. 109. sz. beltelkes házak, valamint Örményzugban 15 és 12, Disznóhalmon 43, a Békésszentandrás határban pedig 36 kishold föld, utóbbi kettő tanyával eladók. Felvilágosítással szolgál dr. Dörnyei József ügyvéd. 32

Zöld hitel folyósítását a Szarvasi Takarékpénztár, mint a Futura főbizománya megkezdte. 43

ÉRTESÍTÉS!

Értesitem a tisztelt hölgy közönséget, hogy

női kalap üzletet

nyitottam a főútcán Katz órásházában, hol a legelegánsabb modelleket tartom raktáron. Alakítást is izléseken és olcsón készítek, úgyszintén férfi kalap festést, formázást és tisztítást válllok.

Szives pártfogást kér:

BÚZÁS JULISKA

47

I. ker. 44 sz. házban két szoba és mellékhelyiségekből álló udvari lakás kiadó. 53

Eladó II. ker. Arany János utca 328 számú ház. Érdeklődni lehet Kántor Jánosnénál. 29

Eladó IV. ker. 29 és IV. ker. 252 számú ház. 30

Eladó a VIII. kül. kerületen a csabai köves út mellett 5 hold szántó. Inkey-Kákán 26 hold szántó tanyával. Bővebb felvilágosítást ad dr. Dávid László ügyvéd. 34

Eladó ingatlanok:

Földingatlanok:

Szarvason, a Kákahalom-dűlőben lévő 1 kat. hold 84 négyszögöl szántó,

Szarvason, a Kákai-táblán és részben a Hegyes-dűlőben lévő 3 kat. hold 578 öl szántó hasznélvezettel terhelten,

Békésszentandrás, a Gödényajon lévő 2 kat. hold 650 öl szántó,

Csabacsüdön, a Nagyréten lévő 55 kat. hold szántó, szép tanyával és gazdasági épületekkel és a

Mezőturi határban, a Peresdűlőben lévő 2 kat. hold 493 öl szántó.

Házingatlanok:

Szarvason, II. ker. 214. szám alatt 202 öl beltelken épült ház, melyben 5 szoba, konyha és mellékhelyiség van,

Szarvason, a Zöldpázsiton 511. szám alatt 410 öl beltelken épült lakóház, melyben kétszobás lakás és egy üzlethelyiség van,

Szarvason, a Zöldpázsiton 514. szám alatt 372 öl beltelken épült lakóház, melyben kétszobás lakás és egy üzlethelyiség van.

Fenti ingatlanok igen jutányosan és kedvező fizetési módokat mellett vehetők meg.

Érdeklődni lehet dr. Fisbein Soma és dr. Fisbein Imre ügyvédeknel. 14

Eladó Öcsödön Maglóczky Mihálynál 500-as 3 fülkés keltető gép jelenleg üzemben. 60

Gépkezelői állást keresek. Címem a kiadóhivatalban. 59

Kunstár Mihály Órhalmi szőlőjében 1 hold szőlő, 1 hold gyümölcsös villaszerű épülettel eladó. 58

Eladó ház II. ker. 446 szám alatt. 57

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

ÖCSÖDI HIREK

A március tizenötödiki ünnepség Öcsödön

1848 évi március hó 15 nek 91-ik évfordulóját a hagyományos módon ünnepelte meg községünk hazafias érzésű lakossága. Dél-előtt 9 órakor istentisztelet volt a református templomban, ahova felvonultak a különböző testületek is. Az öcsödi Függetlenségi kör tagjai zeneszóval és nemzeti szintű lobogóval elsősként voltak a felvonulásban elnökük Molnár Béla községi főjegyző vezetésével. A zenekar a felvonulás i eje alatt a Kossuth-nótát játszotta. A templomban P. Nagy Elek helyettes lelkész tartott magasszárnyalású ünnepi predikációt. Istentisztelet után a templom mellett felállított Hősök-szobrához vonult az ünneplő közönség. Az ünnepély a Himnusz elénekülésével kezdődött, énekelte az Öcsödi Dalegylet Sófalvi Ferenc karnagy vezényletével.

Nemzeti dal — szavalta Kóródi Imre levante.

Ünnepi beszédet mondott dr. Zerinváry Szilárd kir. járásbíró.

Uj március — szavalta Murányi Julianna V. oszt. tanuló.

Mi a haza? Szavalta Senkár Lajos IV. polg. iskolai tanuló.

A Hősök szobrát megkoszorúzták Molnár Béla főjegyző a község, Méri János levanteoktató pedig a levanteifjuság nevében.

A magyar Hiszekegy eléneklése után, melyet az Öcsödi Dalegylet adott elő, az ünnepély a tűzőtő és a levante-század imájával ért véget.

Este a Függetlenségi-kör, Iparoskör, Olvasókör, Polgári Kaszinó és Földmives Nép kör nagytermeiben volt társasvacsora.

KIVONAT

Öcsöd község képviselőtestülete által 1939 évi január hó 28-án megtartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvéből

10 kgy. 509 ikt.—1939

Bejelenti az előadó a képviselőtestületnek, hogy a törvényes intézkedéseken, szabályrendeleteken, vagy a szokás alapján működő különféle bizottságok megbízatása 1938. december 31-én lejárt s így az új bizottságok megalakítandók.

A képviselőtestület az előjáróság javaslata alapján:

1. a számvizsgáló bizottságba Kerekes Sándort, Dezső Antalt, Biró Lajost, Tóth Bálintot, Tóth A. Bálintot, Erdei Lajost, Nagy Lajost, Szabó Dezsőt;

2. a szegényügyi bizottságba dr. Oláh Antalt, Kerekes Sándort, Kóródi Antalt, id. Pecz Ferencet és Rácz Sándort;

3. A közegészségügyi bizottságba dr. Oláh Antalt és Mészáros Pétert;

4. az O. F. B. bizottságba Tóth A. Bálintot, Mészáros Pétert és Dóczi Ferencet;

5. a községi kisdobozdai felügyelőbizottságba bírót, főjegyzőt, községi orvosokat, Molnár Ferenc igaztanítót, Vass Lajos tanítót, Szabó Dezsőt, Gál Ferencet, Tóth Bálintot, Révész Lajost, Dezső Antalt és Zúbor Lajost;

6. a selejtező bizottságba bírót, főjegyzőt, községi segédjegyzőket, Tóth A. Bálintot, Gácsi Imrét és Zúbor Lajost;

7. a tűzrendészeti bizottságba bírót, főjegyzőt, tűzoltó parancsnokot, kéményseprőmestert, községi rendőrtizedest, dr. Oláh Antalt, Nagy Antalt;

8. A fásítási bizottságba bírót, főjegyzőt, tűzoltó parancsnokot, községi kertészt, 4 esküdtet, Tóth A. Bálintot, Kóródi Antalt és Rácz Sándort s végül

9. az elhagyott gyermekek helyi telepbizottságába bírót, főjegyzőt, orvosokat, közgyámot, a ref. lelkészt, Tóth A. Bálintot,

Kiss Kálmánt, továbbá Oskó Lajosné, Molnár Béláné, Tóth Józsefné, dr. Papp Andrásné, dr. Pecz Ferencné és Mészáros Jolánka urhölgyeket jelöli ki.

Ezen megbízatás 1941. évi december hó 31-ig tart.

E határozatról az érdekeltek rövid úton értesítendők.

K. m. f t.

Kiadta :
MOLNÁR BÉLA
főjegyző.

— Dr. Csaba Mihály közig. aljegyzőt nagy öröm érte, mert néhány nappal ezelőtt felesége a szolnoki bábaképző intézetben egészséges fiúgyermeknek adott életet. Ugy az anya, mint a gyermek a legjobb egészségben vannak.

— Szülés az Egészségházban. Született Bolyán Sándorné Szilágyi Mária leánya Krisztina. A szülést Jordán Antalné községi szülésznő vezette.

— A tavaszi lóvizsgálat községünkben értesítésünk szerint március 29-én — szerdán — délelőtt lesz megtartva a község háza udvarán, délután pedig Veresházán a Népháznál.

— A tiszaföldvári országos vásár március 19-én, vasárnap lesz megtartva. A vásárra vézmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— Az államrendőrséghez jelentkezés. Az államrendőrség létszámának emelése szükségessé vált. Jelentkezhetnek a 21 életévet betöltött, de 26 évnél még nem idősebb, nőtlen, katonai kötelezettségnek eleget tett, legalább 170 cm. magas egyének, akik az államrendőrséghez fel akarják vettetni magukat Szolnok megyei városban hétköznapokon reggel fél 8 órakor a rendőrkapitányságon orvosi vizsgálatra. A 26 évesnél idősebbek csak akkor jelentkezzenek, ha 30 évesek még nem múltak el és 4 évi katonai szolgálatot teljesítettek.

— Képviselőtestületi közgyűlés. Öcsöd község képviselőtestülete március 16-án, csütörtökön délután 3 órakor a község háza tanácstermében rendes tavaszi közgyűlést tartott. Lapzárta miatt a tárgysorozatban

felvett fontosabb pontok és azok határozatait lapunk legközelebbi, f. hó 24-én megjelenő számában fogjuk ismertetni.

Anyakönyvi hírek

Öcsödön

február 28-tól március 15-ig.

Születtek : Bolyán Lajos és neje Akócsi Julianna leánya Julianna, Zsiros Balint és neje Kis Roza leánya Ilona-Margit, Méri János és neje Makai Jusztinia leánya Ilona Jusztinia, Mudarász Lajos és neje Pápai Julianna leánya Etelka, Kácz András és neje Jordan Julianna leánya Margit, Koufár János és neje Talmácsi Erzsébet leánya Julianna, Bolyán Sándor és neje Szilágyi Mária leánya Krisztina, Rónyai Lajos és neje Labancz Julianna fia András.

Házasságkötés nem volt. Elhaltak : Ungi Ferenc 6 hetes, Izbéki András 67 éves.

Hirdetmény.

Az 1938. évi XXXI. t. c. 34 §-a értelmében felhívja az előjáróság a lakosságot, hogy a tulajdonában vagy hasznélvezetében lévő gyümölcsösökben, kertekben vagy egyedül álló fakon levő hernyófészkek leszedeséről és irtásáról folyó hó 22-ig mindenki gondoskodjék, mert az irtás vegrehajtását az előjáróság hivatalos közegei útján szigorúan ellenőriztetni és ahol mulasztást tapasztal, ott a hernyóirtást a tulajdonos vagy hasznélvező terhére elvegezteti, azonkívül az illető ellen a kihágási eljárást haladéktalanul folyamatba teszi.

Öcsöd, 1939 évi március hó 14.

Előjáróság.

A veszettség elleni kötelező védőoltásnak Békésvármegyére való kiterjesztése.

A m. kir. földművelésügyi miniszter múlt évi január hó 25-én kelt 101.380—1938 sz. rendelete értelmében az összes ebeknek veszettség elleni kötelező védőoltása Békésvármegye területére is ki lett terjesztve. Ezen rendelet alapján Öcsöd községben az ebek oltása április hó második

felében kezdődik csoportonként. Az oltás ideje, ill. napja és helye dobszó és publikáció útján lesz közhírré téve. Addig is, míg az oltások ideje kezdődik, úgy gondoljuk, jó szolgálatot teljesítünk, ha ismertetjük olvasóink előtt a vesztség tüneteit, miként jelentkeznek az kutya, macska, szarvasmarha, juh, kecske, ló és sertésnél:

A vesztség fertőző betegség, melyet veszett állat harapása idéz elő és amely majd mindig halálos. Minden fajta állat és az ember is fogékony irányta.

A betegség tünetei állatfajok szerint részben különböznek. A veszett kutya kezdetben ingerlékeny kedvetlen, nyugtalan, szeszélyes, szívesen bujkál a feléje nyújtott kéz vagy tárgy után kap és rendes céség helyett különböző idegen tárgyakat, u. m. rongyot, szalmát, szőrt, fadarabot rág és lenyel, miközben nézése alattomos és szájából folyik a nyál. Szívesen elkóborol s eközben az útjába kerülő ebet, más állatot vagy embert is hangtalanul megtámadja és megmarja. Megkötve vagy ketrecbe zárva szabadulni igyekszik és időnként dühöngési rohamot kap, tépi vagy rágja a feléje nyújtott tárgyakat, később nehezen nyel, rekedten és kettőzötten ugat és vonyít, álkapcsát lelógatja, dühöngve jár, végül már egyáltalán nem tud felkelni és lesóványodva 3—8 napi betegség után elpusztul. Némely kutya kezdetül fogva tomdult, nem ugat, nem harap, nem dühöng és bénulás tünetei között 3—4 nap alatt elhull (csendes vesztség).

Macskán a tünetek hasonlóak nagyjából, de a macska sokat nyávog, szeret a szembe kerülő embereknek, állatoknak arcába ugrani, hogy összekarmolja és marja. Később hangja rekedt és rekedt és kiáltó.

Szarvasmarha nyugtalan, a szarvával turja a földet, vagy a láncáról szabadulni igyekszik, felad ajkát felhuzza, sokat bög, rekedten és elnyújtottan, feléje közeledő kutyát dühösen megtámad. Kezdetben gyakran ürít bélsarat és vizeletet, hasa felfúvódott, végül pedig hátulso testrésze megbénul. A betegség 3—6 napig tart.

Juhon és kecskén a tünetek hasonlóak, de a juhon izgatottság ritka.

Ló izgatott, ijedős, lábaival kapar, felső ajkát elhuzza, a jászlat és a megmarat tesztészét harapdálja, olykor embert és állatot megtámad, az eléje tartott tárgyat görcsösen a fogak közé szorítja, rekedten nyerit s végül szintén megbénul.

Sertés izgatott, ide-oda szaladgál, hevesen turja a földet, reked-

ten rőfög, társait harapdálja, idegen tárgyakat felszed, és lenyel, embert, állatot megtámad, majd nehezen nyel, folytatja a nyálát, végül megbénul. Malacok neha körbe forognak, vagy térdelve, vagy hason csúsznak a földön.

A betegség többnyire 3—4, esetleg 5—6 nap alatt vezet elhullásra.

A betegségre gyanus az olyan állat, melyen a felsorolt tünetek egyiké-másika mutatkozik, különösen ha tudni róla, hogy pár hét előtt vagy macska megharapta.

Fertőzésre gyanus az olyan állat, mely veszett, vagy veszettségre gyanus állattal érintkezett, különösen pedig az olyan, me-

lyett állat megmarat, továbbá az együtt tartott közösen etetett, itatott vagy legeltetett állat, ha közöttük vesztségmegállapított, vagy vesztségre gyanus marakodó állat járt.

Elhullott (vagy leölt) veszett állat hulláján nincsen jellemző elváltozás, a hulla felbontása után gyanut kelt vesztségre, ha a húsevő állat gyomrában, esetleg nyelőcsőjében, vagy beleiben emészhetetlen tárgyak vannak.

— Az öcsödi Hungária-Mozgóban március 18-án és 19-én bemutatásra kerül a legjobb magyar film: „Ember a híd alatt” Főszerepben: Csontos Gyula, Kiss Ferenc, Szakáts Zoltán, Lázár Mária. Kiegészítve hirdókkal.

Megállapították a kereskedőalkalmazottak legkisebb munkabéréit

Az illetékes bizottságok által a kereskedelmi segéd-munkások, kereskedőtanoncok, segédek és tisztviselők legkisebb munkabéreinek megállapítása tárgyában hozott határozatok gyakorlati alkalmazása és végrehajtása során a vitás kérdések tömege merült fel, amely arra indította a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a szóbanlévő határozatok helyes értelmezése és egységes alkalmazása ügyében új rendelkezés kiadását kérik. A kereskedelemügyi miniszter ennek alapján a hivatkozott határozatok egyöntetű végrehajtásának biztosítása érdekében rendelkezést bocsájtott ki, amelyet most küldött meg a kamaráknak. A miniszteri rendelkezés szerint a legkisebb munkabérek megállapító szóbanlévő határozatok hatálya kereskedésre jogosító iparigazolvány, illetőleg iparengedély alapján folytatott üzlet, üzem, vagy vállalat keretében alkalmazott tisztviselőkre, segédekre, tanoncokra, valamint segédmunkásokra terjed ki, ellenben nem alkalmazhatók ezek a munkabérek a szűkebb értelemben vett iparosok által ilyen minőségben foglalkoztatott alkalmazottakra. Ezzel kapcsolatosan hangsúlyozza azonban a miniszteri rendelkezés, hogy a kereskedő kereskedésre szóló iparjogosítvány alapján a vonatkozó törvényes rendelkezésekben megengedett szűk keretek között bizonyos termelő, átalakító és feldolgozó munkát is végezhet. A kereskedők által végeztetett ilyen — ha-

munkánál foglalkoztatott alkalmazottakra a szóbanlévő munkabérmegállapító határozatok hatálya kiterjed. Ezzel szemben az áru-termelő és anyagot megmunkáló vagy feldolgozó iparos ipari szakmájának gyakorlására szóló iparjogosítvány alapján iparával kapcsolatosan az elfogadott gyakorlatnak megfelelően saját készítményeinek árusításán felül kereskedői természetű más munkákat is végezhet. A hivatkozott határozatok hatálya azonban az iparosok által végeztetett ilyen kereskedői természetű munkálatoknál foglalkoztatott alkalmazottakra nem terjed ki. Ezen kívül nem alkalmazhatók a szóbanlévő határozatok a szállítmányozó, közraktárak, fuvarlevélvizsgáló, filmkölcsonzó, foglalkozást közvetítő, hitelezők és adósok között egyezkedést közvetítő, hitelhírszolgálati és hiteltudósítási vállalatok, kiadónvállalatok, menetjegyjelzők, temetkezési vállalatok, vagy onörző vállalatok, inkasszó iparosok, kézizálogkölcsonzó üzletek, valamint különféle közlekedési vállalatok alkalmazottaira sem. A rendelkezés szerint a vegyes munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak tekintetében az alkalmazottakra nézve kedvezőbb béreket megállapító munkabérhatózatban foglaltak az irányadók. A munkaadó azonban nem köteles a kereskedelmi szakmára érvényes legkisebb munkabérek fizetni a vegyes munkakörben foglalkoztatott alkalmazott részére abban az esetben, ha az alkalmazott munkaköré-

nek a kereskedelmi szakmába vágó tevékenység lényegesen kisebb részét teszi ki. Így nem terjed ki a határozatok hatálya pl. azokban a kizárólagos dohányárudákban foglalkoztatott alkalmazottakra, amelyekben a dohányárudai — s így az ipartörvények hatálya alól kivett — árusításon kívül mellékesen erre szóló iparigazolvány alapján u. n. mellékcikkek árusítása is folyik.

A szóbanlévő határozatok végrehajtása szempontjából legfontosabb része a kiadott rendelkezésnek az a minősítése, amely határozottan eldönti, hogy kik tekintendők kereskedősegédeknek és kereskedelmi segédmunkásoknak. A rendelkezés szerint kereskedősegédeknek a kereskedő alkalmazásában álló olyan személyeket kell tekinteni az elfogadott birói és közigazgatási gyakorlat figyelmébe vételével, akik kereskedelmi természetű szolgáltatásokat teljesítenek. Így kereskedősegédnek kell tekinteni nemre való tekintet nélkül mindazokat, akik a vásárlóközönségét a vétel alkalmával kiszolgálják. Ebből a szempontból teljesen közömbös, hogy az illető alkalmazottak voltak-e tanoncok, vagy sem. A szóbanlévő határozatok szempontjából természetesen a tisztviselők és a tanoncok kereskedősegédeknek nem tekinthetők.

A kiadott rendelkezés szerint kereskedelmi segédmunkások alatt a kereskedelmi szakma gyakorlásával kapcsolatosan foglalkoztatott munkásokat, napszámosokat, kocsisokat, kocsi-kisérőket, takarítókat, éjjeli őröket, kapusokat, kifutókat és más hasonló alkalmazottakat kell érteni.

Egyes kereskedelmi szakmák tekintetében külön legkisebb munkabérek vannak hatályban. Ezeknek hatályát a szóbanlévő határozatok nem érintik.

A miniszter rendelkezése szerint olyan esetekben, amikor a kereskedőtanoncot, vagy kereskedősegédet hosszabb időn át foglalkoztatják, mint amelyre a szóbanlévő bérhatózatok legkisebb béreket megállapítanak, ez esetben a bérhatózatokban megszabott időn túl terjedő alkalmaztatás idejére legalább azt a legkisebb munkabért kell fizetni, amelyet a bérhatózat az utolsó évre megállapít.